ΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

Του JACQUES CEZANNE

Η ΑΓΑΠΗ ΤΟΥ ΠΕΘΑΜΕΝΟΥ

Τὸν εἶχε παντρευθῆ χωρὶς νὰ νοιώθῃ κανένα ἐνθουσιασμό, γι' αὐτὸν μόνο καὶ μόνο γιατὶ τὴν ἀνάγκασαν οἱ γονεῖς της.

Δὲν ἔτρεφε καμμιά, καμμιὰ ἐκτίμησι πρὸς αὐτόν. Τὸν θεωροῦσε ὡς μιὰ μετριότη, ὡς μιὰ «νοῦλα», ὡς ἕναν ἄνθρωπο ἀνίκανο νὰ δημιουργήσῃ μιὰ κοινωνικὴ θέσι καὶ μιὰ περιουσία. Εὐτυχῶς ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας του εἶχε φροντίσει νὰ τοῦ ἀφήσῃ μιὰ περιουσία σεβαστὴ κι' ἕνα ὄνομα μεγάλο. Τὸ κομψὸ πράγματι ντύσιμό του ἐκείνη τὸ εὕρισκε ἐξεζητημένο καὶ τὸ ἐπιβλητικὸ παρουσιαστικό του, ὑποκριτικό. «Θεωρία ἐπισκόπου, ἔλεγε μέσα της, καὶ καρδία μυλωνᾶ». Δὲν τοῦ ἀνεγνώριζε κἂν τὸ προσὸν ὅτι ἦταν ἄνθρωπος τοῦ κόσμου.

Μὲ μιὰ λέξι τὸν θεωροῦσε ἀνάξιο προσοχῆς, γελοῖον πρὸ πάντων μὲ τὴ μονομανία ποὺ εἶχε νὰ φοβᾶται τὰ μικρόβια. Ἄ! ἀλήθεια! Τί ἐλάττωμα φρικτό, ἀηδιαστικό, ἐκείνη ἡ μικροβιοφοβία του. Ὁ φόβος τῶν μικροβίων τὸν ἔκανε νὰ ἀποφεύγῃ τὰ θέατρα καὶ τοὺς κινηματογράφους, κι' ὁσάκις ἀναγκαζότανε καμμιὰ φορὰ νὰ πάῃ χάριν τῆς γυναικός του, τὸ ἔκανε μὲ μεγάλη ἀποστροφὴ καὶ μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα ἀπὸ φόβο. Γιὰ τὴν ἴδια αἰτία ἀπέφευγε τοὺς σιδηροδρόμους καὶ τοὺς μεγάλους δημόσιους δρόμους, ὅπου ἡ σκόνη τους, ὅπως ἔλεγε, ἦταν γεμάτη ἀπὸ μικρόβια.

Τὰ μικρόβια! Πόσην ὥρα τὴν ἡμέρα ἔχανε γιὰ νὰ τ' ἀπομακρύνῃ ἀπὸ κοντά του. Πόση ἐπιμονὴ κατέβαλε γι' αὐτὴ τὴ δουλειά. πόση προσοχή, πόση ἐπιδεξιότητα καὶ πόσο... ταλέντο! Ὅσο χρειάζονται ἄλλοι γιὰ νὰ κερδίσουνε μεγάλες μάχες ἢ γιὰ νὰ δημιουργήσουν μεγάλες περιουσίες.

Σιγὰ-σιγὰ ἄρχισε νὰ τὸν συχαίνεται καὶ νὰ τοῦ φέρεται ἀπότομα. Ἐκεῖνος ὑπέφερε σκληρὰ ἀπὸ τὴν ἐχθρικὴ ἀδιαφορία ποὺ τοῦ ἔδειχνε κάθε στιγμὴ ἡ γυναικοῦλα του, γιατὶ τὴν ἀγαποῦσε πολύ. πάρα πολύ, ὁ δυστυχής. Καὶ δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ τὴν αἰτία τῆς σκληροτητός της.

Πολλὲς φορὲς ποὺ τὴν πλησίαζε γεμάτος τρυφερότητα καὶ ἀγάπη ἐκείνη τὸν ἀπόπερνε φωνάζοντάς του ἐπιτακτικά:

— Κάτω τὰ χέρια!

Ἐκείνη, ἐντωμεταξύ, φρόντισε, νὰ γνωρίσῃ ἕναν ἀεροπόρο—οἱ ἀεροπόροι σήμερα εἶνε τὸ ἴνδαλμα τῶν γυναικῶν ὅπως ἄλλοτε οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἱππικοῦ—καὶ τάφτιαξε μαζύ του. Γρήγορα-γρήγορα φρόντισε νὰ πάρῃ τὸ διαζύγιό της καὶ νὰ παντρευτῇ τὸν ἀεροπόρο της, ποὺ τὸν ἀγαποῦσε τρομερά. ἢ τοὐλάχιστον ἐνόμιζε πως τὸν ἀγαπᾷ.

Τὸ χτύπημα ἦταν δυνατὸ γιὰ τὸν καϋμένο. Ξέχασε μὲ μιᾶς τὰ μικρόβιά του.

— Θὰ σκοτωθῶ! τῆς εἶπε.

Ἐκείνη ὅμως σήκωσε τοὺς ὤμους της μ' ἀδιαφορία. «Μπᾶ! ἐσκέφθηκε. Ἄνθρωπος ποὺ φοβᾶται τὰ μικρόβια δὲν σκοτώνεται ποτέ».

Παντρεύτηκε τὸν ἀεροπόρο της κι' ἦταν εὐτυχισμένη χωρὶς ποτέ της νὰ νοιασθῇ γιὰ κεῖνον. γιὰ τὸν ἄλλον, χωρὶς ποτὲ νὰ τὸν σκεφθῇ οὔτε στιγμή. Μῆνες ὁλόκληρους δὲν εἶχε κἂν ρωτήσῃ τί ἀπέγινε.

***

Καὶ ὅμως... Πῶς συνέβαινε σήμερα ὁ νοῦς της νὰ πηγαίνῃ ὅλο σ' ἐκεῖνον: Μήπως ἐπειδὴ σήμερα τὸ ἀπόγευμα εἶχε ἕναν καυγαδάκο, μιὰ ὁλόκληρη συζυγικὴ σκηνὴ μᾶλλον, μὲ τὸν νέο ἄνδρα της. Μπᾶ! Τὸ μικρὸ αὐτὸ συννεφάκι τῆς εὐτυχίας της δὲν εἶχε καμμιὰ σχέσι μὲ τὴ ζωὴ ποὺ εἶχε ζήσει δίπλα στὸν παλιό της ἄνδρα.

Ἐν τούτοις. χωρὶς κι' ἐκείνη νὰ τὸ θέλῃ ἡ ἀναμνήσεις τοῦ πρώτου ἄρχισαν νὰ γίνωνται πυκνότερες καὶ ζωηρότερες.

Ἐθυμόταν τὶς φροντίδες του γι' αὐτήν. τὶς προφυλάξεις μὲ τὶς ὁποῖες τὴν περιέβαλλε διαρκῶς. τὴν ἀροσίωση τὴν τρυφερότητα. τὸν ἔρωτα ποὺ τῆς εἶχε δείξει καὶ ὁ ὁποῖος θὰ εἶχε συγκινήσῃ κάθε ἄλλη γυναίκα. Ἐν πύσῃ περιπτώσει ὡμολογοῦσε τώρα μέσα της ὅτι ἐκεῖνος ὁ π ρ ῶ τ ο ς. ἦταν ἡ προσωποποίησις τῆς εὐγενείας καὶ τῆς τρυφερότητος καὶ ὅτι ποτὲ δὲν θὰ τολμοῦσε νὰ τὴν βρίσῃ καὶ νὰ τῆς φωνάξῃ φράσεις τόσο βαρειές. σὰν ἐκεῖνες ποὺ τῆς εἶχε ἀραδιάσει. τὸ ἀπόγευμα ὁ ἀεροπόρος της.

Μὰ γιατὶ λοιπὸν τὸν ἐσκεπτόταν μὲ τόση ἐπιμονή; Καὶ γιατὶ πρὸ πάντων τὸν ἐσύγχρινε μὲ τὸν τωρινόν. μὲ τὸν ἀεροπόρο της. Καὶ γιατὶ στὴν σκέψη της ἐπρόβαλλαν μὲ τόση ἔνταση καὶ τόση διαύγεια τὰ ἐλαττώματα τοῦ δ ε υ τ έ ρ ο υ.

— Εἶνε ἕνας ἀρριβίστας!... ἔλεγε μονολογῶντας γιὰ τὸν ἀεροπόρο της. Ἕνας ἀρριβίστας. ἀνίκανος μολαταῦτα νὰ ἐπιτύχῃ στὴν ζωή του. Γιατὶ βέβαια δὲν ἀρκεῖ νὰ εἶνε ἀσυνείδητος κανεὶς γιὰ νὰ ἐπιτύχῃ στὴν ζωή του. Εἶνε ἕνας ψευτοωραῖος. ποὺ ἡ κομψότης του δὲν μπορεῖ νὰ κρύψῃ τὴν χυδαιότητα τῶν τρόπων του καὶ τῆς ψυχῆς του. Καὶ μήπως μὲ ἀγάπησε! Καθόλου. Τὸ πολὺ-πολὺ νὰ ἔνιωσε ἕναν πόθο κι' αὐτὸν περαστικόν. Ἐνῶ ὁ ἄλλος... ὁ ἄλλος μὲ ἀγάπησε μέχρι θανάτου μάλιστα.

Στὴν σκέψη ἐκείνη τοῦ θανάτου ἀνατρίχιασε.

«Μήπως.... ἀναρωτήθηκε μόνη της, μήπως ὁ ἄλλος εἶχε κάνει καμμιὰ τρέλλα καὶ γι' αὐτό. ἴσως ἀπὸ τηλεπάθεια καρφώθηκε ἡ σκέψι μου μὲ τόση ἐπιμονὴ σ' ἐκεῖνον;»

Ἐκείνη τὴν στιγμὴ ὁ ἄνδρας της ἔμπῃκε μέσα. Ἐπλησίασε κοντά της μὲ ὕφος μετανοημένου καὶ τὴν ἐφίλησε στὸν λαιμὸ σὰ νὰ ζητοῦσε συγγνώμην γιὰ ὅσα τῆς εἶχε πεῖ. Ἐκείνη ὅμως τὸν ἀπώθησε μὲ πεῖσμα. βάναυσα. τόσο βάναυσα ποὺ τὸν ἔκανε ν' ἀπορήσῃ καὶ νὰ σταθῇ παράμερα στενοχωρημένος.

— Εἶσαι ἀκόμη θυμωμένη; τὴν ἐρώτησε. Ἔλα ξέχασέ τα.

— Τὰ ξέχασα. τοῦ εἶπε. ἀλλὰ ἔχω πονοκέφαλο.

— Μοῦ λὲς ἀλήθεια;

— Ναί, ἀλήθεια. Ἔλα τώρα ἄφησέ με ἥσυχη.

Τὸ βράδυ ἐκεῖνο κοιμήθηκε πολὺ ἄσχημα καὶ ὁ ὕπνος της ἦταν γεμᾶτος ἐφιάλτες.

***

Τὸ πρωῒ ὁ ἄνδρας της τὴν φίλησε προτοῦ φύγῃ ὅπως κάθε μέρα. Ἐκείνη τοῦ ἀπέδωσε τὸ φίλημα ἀφῃρημένη, σχεδὸν στενοχωρημένη.

Φαινόταν σὰν κάτι νὰ περίμενε... οὔτε αὐτὴ δὲν ἤξερε τί περίμενε.

Ἔξαφνα ἐκείνη τὴ στιγμὴ χτύπησαν. Ἦταν ἡ Ἀγγέλα ἡ ὑπηρέτρια τοῦ πρώην συζύγου της. Ἐμπῆκε μέσα κλαίοντας.

— Κυρία... κυρία!... Ὁ κύριος κρεμάσθηκε χθὲς τὸ βράδυ... μέσα στὸ μικρὸ τὸ μπουντουάρ... τὸ θυμᾶσθε ἐκεῖνο ποὺ σᾶς ἄρεσε καὶ περνούσατε τὶς ὧρες σας... Ἐκεῖ μέσα ἐκρεμάσθηκε μπροστὰ στὴν μεγάλη φωτογρ φία σας. Τὸν ηὗρα σήμερα τὸ πρωῒ καὶ μοῦρθε τρέλλα.

— Ἄ! Θεέ μου! Ἀγγέλα... τὸ προαισθάνθηκα. Καὶ θυμήθηκε τὶς σκέψεις της τὶς χθεσινές. τὶς ἀναμνήσεις ποὺ εἶχαν ζωντανέψει μέσα της καὶ τὴν ἐπιμονὴ μὲ τὴν ὁποία εἶχε ἀπωθήσει τὸν ἄνδρα της. Ἄ. τώρα θὰ τὸν ἀπωθοῦσε ἀκόμη περισσότερο. Τώρα μεταξὺ αὐτῆς κι' ἐκείνου ἦταν ἕνα πτῶμα. τὸ πτῶμα τοῦ ἄλλου. ἐκείνου ποὺ εἶχε πεθάνει ἐξ αἰτίας της. γιὰ χάρι της.

Τώρα θυμότανε τὰ λόγια ποὺ τῆς ἔλεγ' ἡ γιαγιά της. ὅταν ἐπρόκειτο νὰ πάρῃ τὸ διαζύγιό της. «Μὴν πρνῃς διαζύγιο. παιδί μου. Στὸν καιρό μας κανεὶς δὲν ἔπερνε διαζύγιο. Κι' ὅμως οἱ ἄνθρωποι δὲν ἦταν περισσότερο δυστυχισμένοι ἀπὸ σήμερα. Τότε οἱ ἀνθρωποι ἐσκέπτοντο περισσότερο. φιλοσοφοῦσαν πιὸ πολὺ ἀπὸ τοὺς σημερινοὺς καὶ γι' αὐτὸ εἶχαν λιγότερα σκάνδαλα. λιγότερα δράματα. λιγότερες περιπέτειες. Ἡ Ἐκκλησία δὲν εἶχε ἄδικο ποὺ δὲν ἔδινε σὲ κανένα διαζύγιο.»

Ἀπὸ τὶς σκέψεις της αὐτὲς τὴν ἔβγαλε ἡ σιγανὴ γεμάτη σιγκίνησι φωνὴ τῆς Ἀγγέλας ποὺ τῆς εἶπε:

— Ἂν ἡ κυρία ἤθελε νὰρθῇ νὰ τὸν ἰδῇ... Τὸν βάλαμε στὴν κρεββατοκάμαρη. Ἂν θέλατε νὰρθῆτε... Ὁ καϋμένος!... Δὲν ἔχει βλέπετε κανέναν συγγενῆ. κανένα νὰ φροντίσῃ... Καὶ ξέρω καλὰ ὅτι ὁ κύριος.... Θεὸς συγχωρέσει τον. στὴν διαθήκη του ὁρίζει ἐσᾶς γενικὴ κληρονόμο του.

Σηκώθηκε ἀπότομα.

Ἔρχομαι μαζί σου. Ἀγγέλα εἶπε.

Ἔβρεξε μὲ κρῦο νερὸ τὸ πρόσωπό της χωρὶς νὰ κατορθώσῃ ὅμως νὰ διώξῃ τὰ δάκρυα ποὺ τὸ πλημμύριζαν. Ἔκλαιγε εἰλικρινά. Δὲν τὸν εἶχε ἀγαπήσει ζωντανό. Μὰ τώρα. πεθαμένον ε ἶ χ ε ἀ ρ χ ί σ ε ι ν ὰ τ ὸ ν ἀ γ α π ᾷ ῃ!

Jacques Cesanne

ΚΑΛΟΣΥΝΗ

Ἂν μιὰ γυναῖκα εἶνε καλή, φεγγοβολᾷ ἡ ψυχή της,
ἀτελὴ ἀπὸ μ' ἀρμητες, ἀχτίδες, στὴ μορφή της
καθὼς μαργαριτάρι λαμπερό,

ἂν μιὰ γυναῖκα εἶνε καλή, τ' ἀδύνατο κορμί της
βρέχει μιὰ ἀγάπη κι' κνιάζει μαζὶ μὲ τὴ φωνή της
σ' ἀναχαμοὶ σὰ φυλὲς καθαρό.

Πῶς θέλουμε τὸ μυστικὸ κορφὰ νὰ ἀνεβοῦμε
Καὶ τὸν τρανὸ τῆς ἔρωτα πρὶν τὴν ἀπαρνηθοῦμε,
ὅσται ἡ ἀν τὴν ἰδοῦμε μιὰ φορά,

τὴν ἄδικη τὴν κρίσι μας πῶς τὴν ἀποδοκιμοῦμε
κι' ὕστερα πῶς τὴ βλαβερὰ σὰ χέρια της θυμηθοῦμε
πικρὰ μετανιωμένοι, τρομερά...

Η ΜΕΛΟΜΑΝΙΑ ΤΩΝ ΠΟΡΤΟΓΑΛΛΩΝ

Στὸ περίφημο ἱστορικὸ βιβλίο «Μενατζιάνα» ἀναγράφεται καὶ ἡ ἑξῆς παράξενη πληροφορία: «Στὸ πεδίον κάποιας μάχης, στὴν ὁποίαν νικήθηκαν οἱ Πορτογάλλοι, εὑρέθησαν ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς σκοτωμένους καί... δεκατέσσερες χιλιάδες κιθάρες!»